

سوره مبارکه الرحمن

- سوره مبارکه الرحمن «عروس قرآن» نامیده شده چون زیباترین سوره است.
- یکی از خصوصیات سوره مبارکه الرحمن این است که آیاتش نوعاً به صورت زوج هستند و صفات در این آیات به صورت جلال و اکرام آمده است.

- سوره مبارکه «الرحمن» تنها سوره‌ای است که جن همراه انس در آن مخاطب قرار گرفته است.
- تنوع در این سوره بسیار عجیب و زیباست.

- یکی از سوره‌هایی که اکثر آیات آن (حدود ۷۰٪ آیات) با اهل بیت (علیهم‌السلام) تطابق دارد سوره مبارکه «الرحمن» است.

- فرض کنید در جمعی نشست‌اید و درباره علاقه‌اتان صحبت می‌کنید. ممکن است در جمع شما فردی باشد که حرف‌های شما در مورد رنگ و غذای مورد علاقه و ... هیچ تفاوتی برایش نداشته نباشد و هرچه که از او سؤال کنید بگوید: «فرقی نمی‌کند». اینکه انسان قدرت تمایز نداشته باشد به معنای کوری و ندیدن است. برای نجات از این ندیدن و یافتن قدرت تمایز بهترین راه، «قرائت قرآن» است.

- حال فضایی مانند کسای یمانی رسول را تصور کنید. جمعی که زیر آن نشست‌اند مانند پیامبر گرامی اسلام، حضرت علی (علیه‌السلام) و حضرت زهرا (سلام‌الله علیها) و امام حسن و امام حسین (علیهم‌السلام)، اگر بنا شود این بزرگواران با هم اختلاط داشته باشند و از دوست‌داشتنی‌هایشان صحبت کنند؛ سوره الرحمن گفتمان کسای اهل بیت است. آیات جهنمی سوره نیز آن چیزهایی است که آن‌ها دوست ندارند،

- همیشه وقتی از دوست‌داشتنی‌هایمان صحبت می‌کنیم از دوست نداشته‌هایمان هم سخن به میان می‌آوریم. حال اگر این سوره را با توجه به این گفتمان بخوانیم شاید تمایز در ما هم شکوفا شود و نسبت به عبارت‌ها بی تفاوت نباشیم.

* عبارت‌ها بسیار مختصر است:

- الرَّحْمَنُ (۱)

- عَلَّمَ الْقُرْآنَ (۲): اشاره است.

- خَلَقَ الْإِنْسَانَ (۳): در آن همه چیز هست.

- عَلَّمَهُ الْقَبِيَانَ (۴): در آن بیان هم هست.

- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ (۵) / وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ (۶): اشیاء اگر دیده می‌شوند به حساب کارکردها و غایتشان دیده می‌شوند.

- وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ (۷): حق بودن در عالم بسیار مهم است.

- أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ (۸): مواظب باشید حقی را پایمال نکنید.

- وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ (۹): میزان بسیار مهم است و کم نگذاریم.

- وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ (۱۰): زمین را ببینید.

- فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ (۱۱) مثل اینکه همه چیز آن مال انسان است.

- وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ (۱۲) چقدر تنوع دارد.

- آیات ۱۹ تا ۲۲ آیتی هستند که در شأن پنج تن آل عبا هستند و در روایات نیز بیان شده که مقصود کدام یک از پنج تن هستند:

- مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ (۱۹): حضرت فاطمه (سلام الله علیها) و حضرت علی (علیه السلام).

- يَتَّبِعُهُمَا بَرَخٌ لَا يَتَّبِعَانِ (۲۰) پیامبر (صلوات الله علیه وآله).

- يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ (۲۲) امام حسن و امام حسین (علیهم السلام).

- وَ لَهُ الْجَوَارِ الْمُنشآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ (۲۴) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۲۵) كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ (۲۶) وَ يَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ

(۲۷) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۲۸) تعجب آنان از این است که اینچنین خدا مگر می شود تکذیب کننده هم داشته باشد.

- چقدر جالب است افرادی وجود داشته باشند که گفتگوهای بیشان این گونه باشد. آنگاه وقتی این گفتگوها را بین ائمه می شنویم و بعد واقعه کربلا را مشاهده می کنیم، معلوم نیست انسان بتواند زنده بماند.

- شاید سؤال برایتان پیش آید که چرا در این آیات مخصوصاً در عذاب های آن، «جن» موضوعیت پیدا می کند؟ در پاسخ باید گفت: رأس جنیان، «ابلیس» است و وقتی جن در عذاب مطرح می شود؛ عمدتاً منظور شیطان است. در معضلاتی که برای انسان اتفاق می افتد عمدتاً ابلیس سرمنشأ است.

- وقتی امیرالمؤمنین (ع) «بسم الله الرحمن الرحيم» می گویند، منظور الرحمن را در این سوره می گویند. اگر کسی بتواند با این سوره انس بگیرد؛ فهمی از اسم الرحمن پیدا می کند و درمی یابد که در حوزه این اسم چه مسائلی مطرح است.

دعا:

* انشاء الله به برکت سوره مبارکه الرحمن، چشم درونمان باز شود و بتوانیم بین «هست و نیست» و بین «وجود و عدم» و بین «خوبی و بدی» و بین «خیر و شر» و ... تمایز قائل شویم.

* خدایا نوری به ما بده که بتوانیم بین «بهشت و جهنم» تمایز قائل شویم.

* خدایا به برکت این ایام و وجود پیامبر بزرگوار اسلام که رحمت العالمین است نوری به قلب ما بتابان تا ما هم هنگام اختلاط صرفاً درباره تمایز رنگ و خوراک و ... سخن نگوییم و فقط این تمایزها را نبینیم. برای ما طیب و خیر و حُسن مهم باشد. خدایا این چشم ما را باز کن تا ببینیم.

به برکت صلوات بر محمد و آل محمد

اللهم صل على محمد وآل محمد واحمد الله رب العالمين